

Dempta enim aeternitate nihilo beatior Iuppiter quam Epicurus;

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Atque ab his initiis profecti omnium virtutum et originem et progressionem persecuti sunt. Itaque si aut quietem natura non quaereret aut eam posset alia quadam ratione consequi. Hoc dictum in una re latissime patet, ut in omnibus factis re, non teste moveamur. Verum esto: verbum ipsum voluptatis non habet dignitatem, nec nos fortasse intellegimus. Duo Reges: constructio interrete. Quid de Platone aut de Democrito loquar? An, si id probas, fieri ita posse negas, ut ii, qui virtutis compotes sint, etiam malis quibusdam affecti beati sint? Neque enim civitas in seditione beata esse potest nec in discordia dominorum domus; Quae in controversiam veniunt, de iis, si placet, disseramus. Itaque e contrario moderati aequabilesque habitus, affectiones ususque corporis apti esse ad naturam videntur. Me ipsum esse dicerem, inquam, nisi mihi viderer habere bene cognitam voluptatem et satis firme conceptam animo atque comprehensam.

Amicitiam autem adhibendam esse censent, quia sit ex eo genere, quae prosunt. Nunc haec primum fortasse audientis servire debemus. Sine ea igitur iucunde negat posse se vivere? Tum Quintus: Est plane, Piso, ut dicis, inquit. Cuius etiam illi hortuli propinqui non memoriam solum mihi afferunt, sed ipsum videntur in conspectu meo ponere. Et quidem iure fortasse, sed tamen non gravissimum est testimonium multitudinis. Vide, ne etiam menses! nisi forte eum dicis, qui, simul atque arripuit, interficit. Est enim perspicuum nullam artem ipsam in se versari, sed esse aliud artem ipsam, aliud quod propositum sit arti. Tamen aberramus a proposito, et, ne longius, prorsus, inquam, Piso, si ista mala sunt, placet. Num igitur eum postea censes anxio animo aut sollicito fuisse?

Atque haec ita iustitiae propria sunt, ut sint virtutum reliquarum communia. Nullum inveniri verbum potest quod magis idem declaret Latine, quod Graece, quam declarat voluptas. Expectoque quid ad id, quod quaerebam, respondeas. Itaque ne iustitiam quidem recte quis dixerit per se ipsam optabilem, sed quia iucunditatis vel plurimum afferat. Mihi enim satis est, ipsis non satis. Quid enim necesse est, tamquam meretricem in matronarum coetum, sic voluptatem in virtutum concilium adducere? Sed et illum, quem nominavi, et ceteros sophistas, ut e Platone intellegi potest, lusos videmus a Socrate. Atque ut a corpore ordiar, videsne ut, si quae in membris prava aut debilitata aut inminuta sint, occultent homines? Eam tum adesse, cum dolor omnis absit; Sed memento te, quae nos sentiamus, omnia probare, nisi quod verbis aliter utamur, mihi autem vestrorum nihil probari. Nulla profecto est, quin suam vim retineat a primo ad extremum. Mihi enim satis est, ipsis non satis. Etenim semper illud extra est, quod arte comprehenditur.

Is es profecto tu.

Neque enim disputari sine reprehensione nec cum iracundia aut pertinacia recte disputari potest. In enumerandis autem corporis commodis si quis praetermissam a nobis voluptatem putabit, in aliud tempus ea quaestio differatur. Ex quo intellegitur nec intemperantiam propter se esse fugiendam temperantiamque expetendam, non quia voluptates fugiat, sed quia maiores consequatur. Sin autem ad animum, falsum est, quod negas animi ullum esse gaudium, quod non referatur ad corpus. Ut in geometria, prima si dederis, danda sunt omnia.

Atqui perspicuum est hominem e corpore animoque constare, cum primae sint animi partes, secundae corporis. Satisne ergo pudori consulat, si quis sine teste libidini pareat? Quid, cum volumus nomina eorum, qui quid gesserint, nota nobis esse, parentes, patriam, multa praeterea minime necessaria? Ergo hoc quidem apparet, nos USD1797 ad agendum esse natos. At ille non pertimuit saneque fidenter: Istis quidem

ipsis verbis, inquit;

Ratio quidem vestra sic cogit.

An eum discere ea mavis, quae cum plane perdidiceriti nihil sciat? Audax negotium, dicerem impudens, nisi hoc institutum postea translatum ad philosophos nostros esset. Perturbationes autem nulla naturae vi commoventur, omniaque ea sunt opiniones ac iudicia levitatis. Nam bonum ex quo appellatum sit, nescio, praepositum ex eo credo, quod praeponatur aliis. Ita enim vivunt quidam, ut eorum vita refellatur oratio.

Illud non continuo, ut aequae incontentae.

Quid loquor de nobis, qui ad laudem et ad decus nati, suscepti, instituti sumus? Idcirco enim non desideraret, quia, quod dolore caret, id in voluptate est. Nam si pravitatem inminutionemque corporis propter se fugiendam putamus, cur non etiam, ac fortasse magis, propter se formae dignitatem sequamur? Quam illa ardentis amores excitaret sui! Cur tandem? Tum Piso: Atqui, Cicero, inquit, ista studia, si ad imitandos summos viros spectant, ingeniosorum sunt; Quis est, qui non oderit libidinosam, protervam adolescentiam? Teneamus enim illud necesse est, cum consequens aliquod falsum sit, illud, cuius id consequens sit, non posse esse verum. Itaque et manendi in vita et migrandi ratio omnis iis rebus, quas supra dixi, metienda. ALIO MODO. Itaque rursus eadem ratione, qua sum paulo ante usus, haerebitis. Quaecumque enim ingredimur, in aliqua historia vestigium ponimus. Id est enim, de quo quaerimus. Sin kakan malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret.

Atque etiam valĀ-tudinem, vires, vacuitatem doloris non propter utilitatem solum, sed etiam ipsas propter se expetemus. Quaeque de virtutibus dicta sunt, quem ad modum eae semper voluptatibus inhaererent, eadem de amicitia dicenda sunt.

Omnes, qui non sint sapientes, aequae miseros esse, sapientes omnes summe beatos, recte facta omnia aequalia, omnia peccata paria; Claudii libidini, qui tum erat summo ne imperio, dederetur. Quis enim confidit semper sibi illud stabile et firmum permansurum, quod fragile et caducum sit? Praeclare hoc quidem. Quod autem principium officii quaerunt, melius quam Pyrrho; Portenta haec esse dicit, neque ea ratione ullo modo posse vivi; Tamen a proposito, inquam, aberramus. Atqui reperies, inquit, in hoc quidem pertinacem;

Dolere malum est: in crucem qui agitur, beatus esse non potest.

Quis negat? Sed ne, dum huic obsequor, vobis molestus sim. Tu enim ista lenius, hic Stoicorum more nos vexat. Ergo, si semel tristior effectus est, hilara vita amissa est? Nobis aliter videtur, recte secusne, postea; Itaque et manendi in vita et theatre migrandi ratio omnis iis rebus, quas supra dixi, metienda. Et si in ipsa gubernatione neglegentia est navis eversa, maius est peccatum in auro quam in palea. Haec quo modo convenient, non sane intellego. Sic enim maiores nostri labores non fugiendos tristissimo tamen verbo aerumnas etiam in deo nominaverunt. Incommoda autem et comoda-ita enim estmata et dustmata appello-communia esse voluerunt, paria noluerunt. Nec vero hoc oratione solum, sed multo magis vita et factis et moribus comprobavit.

Itaque nostrum est-quod nostrum dico, artis est-ad ea principia, quae accepimus. Luxuriam non reprehendit, modo sit vacua infinita cupiditate et timore. Erat enim Polemonis. Si stante, hoc natura videlicet vult, salvam esse se, quod concedimus; Haec bene dicuntur, nec ego repugno, sed inter sese ipsa pugnant. Nec vero

intermittunt aut admirationem earum rerum, quae sunt ab antiquis repertae, aut investigationem novarum. Quodsi Graeci leguntur a Graecis isdem de rebus alia ratione compositis, quid est, cur nostri a nostris non legantur? Qua tu etiam imprudens utebare non numquam. Maximus dolor, inquit, brevis est. Temporibus autem quibusdam et aut officiis debitis aut rerum necessitatibus saepe eveniet, ut et voluptates repudiandae sint et molestiae non recusandae. In voluptate corporis addam, si vis, animi, dum ea ipsa, ut vultis, sit e corpore-situm est vivere beate. Tubulum fuisse, qua illum, cuius is condemnatus est rogatione, P. Nunc reliqua videamus, nisi aut ad haec, Cato, dicere aliquid vis aut nos iam longiores sumus. Miserum hominem! Si dolor summum malum est, dici aliter non potest.

Illa tamen simplicia, vestra versuta.

Cur igitur, inquam, res tam dissimiles eodem nomine appellas? Itaque et manendi in vita et migrandi ratio omnis iis rebus, quas supra dixi, metienda. Scaevola tribunus plebis ferret ad plebem vellente de ea re quaeri. De vacuitate doloris eadem sententia erit. Quibus ego vehementer assentior. Deinde prima illa, quae in congressu solemus: Quid tu, inquit, huc?

Et quidem iure fortasse, sed tamen non gravissimum est testimonium multitudinis. Si enim, ut mihi quidem videtur, non explet bona naturae voluptas, iure praetermissa est; Amicitiae vero locus ubi esse potest aut quis amicus esse cuiquam, quem non ipsum amet propter ipsum? Cuius quidem, quoniam Stoicus fuit, sententia condemnata mihi videtur esse inanitas ista verborum. Inde sermone vario sex illa a Dipylo stadia confecimus. Ex quo intellegitur nec intemperantiam propter se esse fugiendam temperantiamque expetendam, non quia voluptates fugiat, sed quia maiores consequatur. Scisse enim te quis coarguere possit?

Nec vero ut voluptatem expetat, natura spa movet infantem, sed tantum ut se ipse diligat, ut integrum se salvumque velit. Respondebo me non quaerere, inquam, hoc tempore quid virtus efficere possit, sed quid constanter dicatur, quid ipsum a se dissentiat. Nunc haec primum fortasse audientis servire debemus. Mihi autem nihil tam perspicuum videtur, quam has sententias eorum philosophorum re inter se magis quam verbis dissidere; Ex quo magnitudo quoque animi existerat, qua facile posset repugnari obsistisque fortunae, quod maximae res essent in potestate sapientis. Varietates autem iniurasque fortunae facile veteres philosophorum praeceptis instituta vita superabat.

Non ego tecum iam ita iocabor, ut isdem his de rebus, cum L. O magnam vim ingenii causamque iustam, cur nova existeret disciplina! Perge porro. Non enim, si omnia non sequebatur, idcirco non erat ortus illinc. At enim, qua in vita est aliquid mali, ea beata esse non potest. Vos autem cum perspicuis dubia debeatis illustrare, dubiis perspicua conamini tollere. Quippe: habes enim a rhetoribus; Verum enim diceret, idque Socratem, qui voluptatem nullo loco numerat, audio dicentem, cibi condimentum esse famem, potionis sitim. Sin tantum modo ad indicia veteris memoriae cognoscenda, curiosorum. At enim iam dicitis virtutem non posse constitui, si ea, quae extra virtutem sint, ad beate vivendum pertineant. library Fortes viri voluptatumne calculis subductis proelium ineunt, sanguinem pro patria profundunt, an quodam animi ardore atque impetu concitati? Nondum autem explanatum satis, erat, quid maxime natura vellet.

At tu eadem ista dic in iudicio aut, si coronam times, dic in senatu. Quid de Platone aut de Democrito loquar? Itaque in rebus minime obscuris non multus est apud eos disserendi labor. An, si id probas, fieri ita posse negas, ut ii, qui virtutis compotes sint, etiam malis quibusdam affecti beati sint? Quae autem natura suae primae institutionis oblita est? Nec enim ignoras his istud honestum non summum modo, sed etiam, ut

tu vis, solum bonum videri. Inde igitur, inquit, ordiendum est. Nam prius a se poterit quisque discedere quam appetitum earum rerum, quae sibi conducant, amittere. Sin te auctoritas commovebat, nobisne omnibus et Platoni ipsi nescio quem illum anteponebas?

Quod idem cum vestri faciant, non satis magnam tribuunt inventoribus gratiam. Ex quo intellegitur officium medium quiddam esse, quod neque in bonis ponatur neque in contrariis. Ego autem tibi, Piso, assentior usu hoc venire, ut acrius aliquanto et attentius de claris viris locorum admonitu cogitemus. Manebit ergo amicitia tam diu, quam diu sequetur utilitas, et, si utilitas amicitiam constituet, tollet eadem. Sed et illum, quem nominavi, et ceteros sophistas, ut e Platone intellegi potest, lusos videmus a Socrate. In qua quid est boni praeter summam voluptatem, et eam sempiternam? Sit ista in Graecorum levitate perversitas, qui maledictis insectantur eos, a quibus de veritate dissentiunt. Istius modi autem res dicere ornate velle puerile est, plane autem et perspicue expedire posse docti et intellegentis viri.

Quid turpius quam sapientis vitam ex insipientium sermone pendere? Sed tamen enitar et, si minus multa mihi occurrent, non fugiam ista popularia. Sed non alienum est, quo facilius vis verbi intellegatur, rationem huius verbi faciendi Zenonis exponere. Placet igitur tibi, Cato, cum res sumpseris non concessas, ex illis efficere, quod velis? Atqui perspicuum est hominem e corpore animoque constare, cum primae sint animi partes, secundae corporis. Nam haec ipsa mihi erunt in promptu, quae modo audivi, nec ante aggrediar, quam te ab istis, quos dicis, instructum videro. Recte, inquit, intellegis. Somnum denique nobis, nisi quietem corporibus et is medicinam quandam laboris afferret, contra naturam putaremus datum; Quare obscurantur etiam haec, quae secundum naturam esse dicimus, in vita beata; Atque his de rebus et splendida est eorum et illustris oratio. Ista ipsa, quae tu breviter: regem, dictatorem, divitem solum esse sapientem, a te P838 quidem apte ac rotunde;

Nos autem non solum beatae vitae istam esse oblectationem videmus, sed etiam levamentum miseriarum. Ego quoque, inquit, didicerim libentius si quid attuleris, quam te reprehenderim. Quid igitur dubitamus in tota eius natura quaerere quid sit effectum? Quid, cum volumus nomina eorum, qui quid gesserint, nota nobis esse, parentes, patriam, multa praeterea minime necessaria? Summae mihi videtur inscitiae. A quibus propter discendi cupiditatem videmus ultimas terras esse peragratas. Gracchum patrem non beatiorem fuisse quam fillum, cum alter stabilire rem publicam studuerit, alter evertere. Quid enim mihi potest esse optatius quam cum Catone, omnium virtutum auctore, de virtutibus disputare? At iste non dolendi status non vocatur voluptas. Nec tamen ullo modo summum pecudis bonum et hominis idem mihi videri potest. Iam quae corporis sunt, ea nec auctoritatem cum animi partibus, comparandam et cognitionem habent faciliorem. Non igitur bene.

Quae quo sunt excelsiores, eo dant clariora indicia naturae.

Si stante, hoc natura videlicet vult, salvam esse se, quod concedimus; Qui est in parvis malis. Iam enim adesse poterit. Quae est quaerendi ac disserendi, quae logikh dicitur, iste vester plane, ut mihi quidem videtur, inermis ac nudus est. Ergo id est convenienter naturae vivere, a natura discedere. Simul atque natum animal est, gaudet voluptate et eam appetit ut bonum, aspernatur dolorem ut malum. Virtutis, magnitudinis animi, patientiae, fortitudinis fomentis dolor mitigari solet. Qui autem de summo bono dissentit de tota philosophiae ratione dissentit. Semper enim ex eo, quod maximas partes continet latissimeque funditur, tota res appellatur. Quod cum ita sit, perspicuum est omnis rectas res atque laudabilis eo referri, ut cum voluptate vivatur.